

TANTÁRGYI ADATLAP

Gazdaság- és társadalomföldrajz

BMEGT42M102

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Gazdaság- és társadalomföldrajz

Azonosító

BMEGT42M102

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
Dr. Buzási Attila	egyetemi docens	buzasi.attila@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU; angol - ENG

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan MSc (angol nyelven) 2019/20/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan 2016/17/1 félévtől ŐSZI kezdés**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Közvetlen előkövetelmények

<i>Erős</i>	-
<i>Gyenge</i>	-
<i>Párhuzamos</i>	-
<i>Kizáró feltételek</i>	-

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2022.01.26.) az 580005/7/2022 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2022.01.26-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a társadalom- és gazdaságföldrajz alapjaival, feltárja a fő társadalmi és gazdasági jelenségek, folyamatok területi jellemzőit, ezek okait, és bemutassa az ezzel járó esetleges kihívások kezelésének lehetséges módszereit. A tantárgy célja, hogy (1) bemutassa a hallgatóknak a humángeográfia alapjait, rendszereit, a földrajzi gondolkodás logikáját, (2) átfogó tudást adjon a földrajzi területi egység (település, régió, ország), lépték, szint és a határok átfogó jellemzőiről, európai vonatkozásairól és a kapcsolódó közigazgatási földrajz jegyeiről, (3) bemutassa a társadalomföldrajz alapjait, főbb részterületeit, ezek aktuális kutatási irányait, főbb európai jellemzőit, (4) ezen belül külön feltárja a népességföldrajz és a településföldrajz, benne a város- és a vidékföldrajz és kapcsolódó szakpolitikák aktuális jellemzőit, európai jegyeit, eseti magyarországi vonatkozásait, (5) bemutassa a gazdaságföldrajz alapjait, főbb részterületeit, ezek aktuális kutatási irányait, főbb európai jellemzőit, eseti magyarországi vonatkozásait, (6) ezen belül bevezesse a fejlettség és a térszerkezet fogalmát, előbbi mérési, utóbbi ábrázolási formáit, valamint mindezek európai jellemzőit, valamint regionális politikai vonatkozásait, (7) ezen túl külön feltárja a primer, a szekunder és a terciér-kvanterner szektor földrajzának aktuális jellemzőit, európai jegyeit. A tantárgy tematikája a társadalom- és gazdaságföldrajz klasszikus felosztásán alapul, ezek mentén, átfogóan tárgyalják az előadások az egyes részterületeket, ezen belül a fő kihívásokat és lehetséges válaszokat, külön kitérve az európai vonatkozásokra.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. a humángeográfia helyét a társadalomtudományok viszonyrendszerében,
2. főbb részterületeit, azok fő kutatási kérdéseit, problémáit,
3. a társadalom- és gazdaságföldrajz elméletének alapjait, gyakorlati alkalmazási lehetőségeit és korlátait,
4. a főbb társadalom- és gazdaságföldrajzi jellemzőket, kiemelten európai dimenzióban,
5. egyes kapcsolódó kutatási esettanulmányokat, szakpolitikai lépéseket.

Képesség

1. egyes területi társadalmi, gazdasági problémák megértésére (kiváltó okok, folyamatok, megoldási lehetőségek),
2. a problémák mértékéről képet adni,
3. az ismeretei alapján összekapcsolni térben a társadalmi, gazdasági jellemzőket.

Attitűd

1. nyitott a társadalom- és gazdaságföldrajzzal kapcsolatos innovációk megismerésére és adaptálására
2. a tanulás során együttműködik oktatóval és hallgató társaival,
3. gyarapítja tudását és tájékozódik,
4. használja az IT eszközök által kínált lehetőségeket.

Önállóság és felelősség

1. képes a problémák és kihívások eredetének, jellegének és lehetséges megoldásainak önálló feltárására,
2. képes felelősségteljes megoldásokat javasolni,
3. nyitott a megalapozott kritikai észrevételek elfogadására.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció szóban, IT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- Az előadások prezentációinak anyaga, amely a megfelelő időpontban a hallgatók által hozzáférhetővé válik.
- Slideshows of the lectures which will be distributed at appropriate times throughout the semester.
- Az aktuális irodalmi lista az első órán kerül ismertetésre.
- The current literature list will be distributed in the first lesson.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése az összegző teljesítményértékeléseken mutatott teljesítmény alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozat az elsajátított ismeretek felmérésére és azok alkalmazására fókuszál, így a probléma felismerést és -megoldást helyezi a középpontba. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50%
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50%
- Összesen: 100%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- -: -

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás feltétele a félévközi zárthelyik legalább 50%-os teljesítése.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90-
Jeles	80-90
Jó	70-80
Közepes	60-70
Elégséges	40-60
Elégtelen	-40

Javítás és pótlás

1) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelések az akutálisan érvényes TVSz-nek megfelelően a pótlási időszakban egyenként díjmentesen pótolhatók vagy javíthatók.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	12x2=24
Teljesítményértékelés	2x2=4
Felkészülés kontakt órákra és teljesítményértékelésre	62
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2022.01.10-én. Érvényes 2022.01.10-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A világgazdaság főbb elméleti kérdései és kialakulása. A világgazdaság fejlődéstörténete.
- 2 A II. világháború utáni multipoláris világgazdaság. Az európai centrum: Európai Unió.
- 3 Az európai félperiféria: Kelet-Európa és a Balkán. Az észak-amerikai centrum. Az amerikai félperiféria: Latin-Amerika.
- 4 A távol-keleti centrumtértség. Az Iszlám Világ. Világgazdasági perifériák: Dél-Ázsia és Fekete-Afrika.
- 5 A Kárpát-medence gazdasági régiói, kultúrtájai és közigazgatási térfelosztásai, régiói. Szlovákia: a gazdasági növekedés kérdőjelei.
- 6 Hasonlóságok és különbségek Magyarország és Szlovákia gazdaságpolitikájában.
- 7 Erdély: etnikai sokszínűség előnyei és hátrányai, a gazdasági autonómia lehetősége. Alföld: magyar Szilícium-völgy avagy keleti periféria?
- 8 Pannóniától a Dunántúlig: Magyarország dinamikus nyugati pereme.
- 9 Budapest régiója, mint a magyar térszerkezet gazdasági motorja, helye az európai városversenyben
- 10 A Kárpát-medence vidéki térségeinek jellemzői, földrajzi különbségei.
- 11 .
- 12 .
- 13 .
- 14 .

További oktatók

Dr. Szabó Pál Péter egyetemi docens - associate professor szpkact@caesar.elte.hu

Dr. Ballabás Gábor PhD ballabasg@gmail.com

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.